

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

04070, м. Київ, вул. П.Сагайдачного, 4, тел. 425-09-24, факси 462-51-55, 417-61-66
E-mail: postmast@dkrs.gov.ua Код ЄДРПОУ № 37393358

01.10.2015 № 03-11/843

На № 10-1732 від 07.09.15

Рахункова палата України

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ,
01601

Про надання інформації

Державна фінансова інспекція України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Яценюка А.П. від 22.09.2015 № 37430/1/1-15 щодо розгляду рішення Рахункової палати України від 11.08.2015 № 1-5 "Про результати аналізу формування, розміщення і виконання державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою" у межах своєї компетенції та вжиття необхідних заходів повідомляє.

Проаналізувавши зазначене рішення, Держфінінспекція погоджується з позицією Рахункової палати України щодо радикального реформування інституту державного замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою, за винятком питання щодо можливості фінансування кожного державного навчального закладу за окремо визначеною бюджетною програмою на підготовку фахівців, оскільки за відсутності дієвого механізму розрахунку середньої вартості підготовки одного кваліфікованого фахівця, аспіранта, докторанта видатки за окремо визначеною бюджетною програмою будуть містити ті самі недоліки, що й при фінансуванні вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ) за однією бюджетною програмою, яка наразі не враховує індивідуалізацію витрат на підготовку фахівців за різними галузями знань.

Водночас повідомляємо, що Держфінінспекція за результатами проведених контрольних заходів у Міністерстві освіти і науки України (далі – МОН, Міністерство) та підпорядкованих йому навчальних закладах, починаючи з 2010 року, порушувала питання про те, що формування та виконання державного замовлення з підготовки фахівців ВНЗ здійснювалося без перспективного планування потреби в кадрах для державного сектору економіки. Як наслідок, переважна частина випускників, які навчалися коштом державного бюджету, не відпрацьовувала в зазначеному сегменті народного господарства.

За неодноразовими пропозиціями Держфінінспекції щодо реформування інституту державного замовлення за поданням МОН були прийняті зміни до чинного законодавства. Однак загальна проблема неефективності діючої системи державного замовлення не розв'язана й досі.

Так, Методика розрахунку орієнтовної середньої вартості підготовки одного кваліфікованого робітника, фахівця, аспіранта, докторанта, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2013 № 346, передбачає, що заклади розраховують вартість їх підготовки за державним замовленням згідно з порядком, затвердженим МОН разом з Мінекономрозвитку та Мінфіном. Проте наразі порядок не затверджений, що унеможливило застосування вказаної методики на практиці, про що також зазначалося в акті ревізії МОН у 2014 році.

Зважаючи на викладене, триває практика фактичного утримання ВНЗ, а не фінансування їх на підготовку фахівців за державним замовленням.

Держфінінспекція у межах своїх повноважень надавала пропозиції у формі проектів розпоряджень Кабінету Міністрів України в частині реорганізації процесу державного замовлення шляхом впорядкування переліку професій, напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка кадрів за державним замовленням для приведення їх кількісних показників до реальних потреб економіки сьогодення і майбутнього, до можливостей забезпечення випускників першими робочими місцями; приведення у відповідність до вимог бюджетного законодавства мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів МОН; заборони виділення Міністерством асигнувань навчальним закладам, які не належать до сфери його управління, зокрема навчальним закладам Укоопспілки; передачі до сфери управління МОН 13 навчальних закладів Української державної будівельної корпорації "Укрбуд"; розроблення типових штатних нормативів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації тощо.

Обґрунтуванням цих пропозицій слугували результати контрольних заходів, проведених Держфінінспекцією упродовж 2009-2014 років у Міністерстві та підпорядкованих йому ВНЗ.

Пропозиції Держфінінспекції були відображені у прийнятих Урядом нормативних актах, зокрема в розпорядженнях Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1191, від 06.04.2011 № 283-р щодо передачі окремих навчальних закладів до сфери управління МОН, які були виконавцями державного замовлення із підготовки фахівців та належали за підпорядкованістю до інших структур.

Також з урахуванням наших звернень прийнято Типові штатні нормативи вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, затверджені наказом МОН від 11.01.2014 № 26 14 № 97/24874 (зарєстровані в Мін'юсті 17.01.2014 № 97/24874), Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 № 658.

Упродовж 2015 року в рамках проведення МОН імплементації Закону України "Про вищу освіту" до Держфінінспекції на погодження та надання відповідних висновків направлялись проекти нормативних актів. Із урахуванням пропозицій та доповнень Держфінінспекції було прийнято Порядок розміщення вищими і професійно-технічними навчальними закладами

на вкладних (депозитних) рахунках в установах банків державного сектору економіки тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 № 657.

Внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796 “Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності” в частині розширення переліку платних послуг (постанова КМУ від 20.05.2015 № 305).

Слід зазначити, що Держфінінспекція як орган державного фінансового контролю здійснює постійний контроль за використанням коштів державного бюджету закладами галузі освіти. Так, за результатами ревізій фінансово-господарської діяльності МОН та підпорядкованих йому 143 вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, проведених упродовж 2014 року, виявлено фінансових порушень на суму понад 149 млн грн, з них, що призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів, - на 78,5 млн гривень.

Узагальнену інформацію про результати згаданих ревізій та пропозиції щодо вжиття заходів з усунення фінансових порушень, у тому числі шляхом внесення змін до чинних нормативно-правових актів, Держфінінспекція направила до МОН у березні 2015 року.

Наразі здійснюються контрольні заходи у ВНЗ, підпорядкованих МОН, під час яких досліджуються питання законності та цільового використання коштів загального фонду державного бюджету, виділених на підготовку фахівців за державним замовленням.

Перший заступник Голови

 О.Г.Шкуропат